

2023 M. ATASKAITA DĖL ŠAKINIO VEIKSMŲ PLANO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO

Greitosios medicinos pagalbos tarnyba (toliau –Tarnyba) vadovaujantis Šakinio korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2023–2025 metų veiksmų plano 83 punktu, teikia ataskaitą apie 2023 m. įgyvendintas Veiksmų plano priede numatytas priemones.

Tarnyba savo veiklą po reorganizacijos pradėjo nuo 2023 m. liepos 1 d.

Veiksmų plano priedo priemonės numatytos 2023 m. yra šios:

Eil. Nr. 1.1. priemonė „Organizuoti Ministerijos atstovų ir Ministerijai pavaldžių įstaigų bei asmens sveikatos priežiūros įstaigų (toliau – ASPĮ) vadovų susitikimus tikslu išgryninti įstaigos vertybes“.

Laukiamas kriterijus. Išgrynintos vertybės, atspindinčios visuomenės, klientų ir pacientų keliamus lūkesčius paslaugų teikėjams, leis efektyvinti veiklą ir teikti skaidresnes paslaugas.

Laukiamas rezultato kriterijus. Skaičius įstaigų, nusimačiusių vidines įstaigos vertybes.

Per 2023 m. lapkričio – gruodžio mėn. diskusijų metu, tarp administracijos, Tarnybos padalinių darbuotojų ir dalinantis vidinėmis komunikacijos priemonėmis su visais darbuotojais, buvo išgrynintos Tarnybos vidinės vertybės ir 2023 m. gruodžio 18 d. administracinio posėdžio metu protokoliniu sprendimu buvo patvirtintos.

Įgyvendinta.

Eil. Nr. 1.3. priemonė „Interneto svetainėje ir viešai matomose įstaigų erdvėse (fojė, koridoriuje, kitoje gerai matomoje vietoje) skelbti įstaigos vertybes“.

Laukiamas kriterijus. Viešai skelbiamos įstaigos vertybės (internetu svetainėje ir gerai įstaigoje matomoje vietoje).

Laukiamas rezultato kriterijus. Viešai skelbiamos įstaigos vertybės (internetu svetainėje ir gerai įstaigoje matomoje vietoje).

Tarnybos vertybės skelbiamos internetu svetainėje skiltyje „Apie mus“ <https://greitojipagalba.lt/apie-mus/> ir viešai matomose Tarnybos filialų ir teritorinių skyrių patalpose. Tarnybos filialai ir teritoriniai skyriai paviešino koridorių ar fojė stenduose, taip pat kur leido techninės galimybės greitosios medicinos pagalbos brigadų poilsio zonose, pastotėse. Įrodymui, Tarnybos antikorupcijos specialistui yra pateiktos nuotraukos su vertybių paviešinimu įstaigos viešose erdvėse.

Įgyvendinta.

Eil. Nr. 1.4. priemonė „Organizuoti įstaigoje kasmetinę vadovybės bei darbuotojų diskusiją, tikslu aptarti įstaigos vertybes ir antikorupcinius pokyčius.“

Laukiamas kriterijus. Organizuoti įstaigoje kasmetinę vadovybės bei darbuotojų diskusiją, tikslu aptarti įstaigos vertybes ir antikorupcinius pokyčius.

Laukiamas rezultato kriterijus. Įstaigos vadovybės ir darbuotojų suorganizuotų diskusijų skaičius: ne mažiau nei viena diskusija per kalendorinius metus.

2023 m. lapkričio – gruodžio mėn. su Tarnybos filialų ir teritorinių skyrių vadovais, bei administracija vyko diskusijos dėl antikorupcinės aplinkos ir vidinėmis komunikacijos priemonėmis buvo dalinamasi informacija su visais darbuotojais. Diskusijų metu buvo aptartos ne tik vidinės įstaigos vertybės, bet ir Tarnybos antikorupcinė politika. Atsižvelgus į išsakytas nuomones ir pateiktus vadovų ir darbuotojų siūlymus 2023 m. gruodžio 8 d. generalinio direktoriaus įsakymu V-548 patvirtinta „Dėl Greitosios medicinos pagalbos tarnybos antikorupcinės politikos patvirtinimo“ antikorupcinė politika, kurioje yra reglamentuota Tarnybos antikorupcinės vertybės. Antikorupcinė

politika skelbiama Tarnybos interneto svetainėje, skiltyje „Korupcijos prevencija“ https://greitojipagalba.lt/wp-content/uploads/2023/12/V-548_antikorupcine_politika.pdf bei Tarnybos filialų ir teritorinių skyrių viešai matomose erdvėse. Visi darbuotojai su minėta politika buvo supažindinti dokumentų valdymo sistemos priemonėmis.

Įgyvendinta.

Eil. Nr. 1.13. Skelbti informaciją apie pacientų teises ir pareigas įstaigos interneto svetainėje.

Laukiamas kriterijus. Pacientų, žinančių savo teises, skaičiaus didėjimas mažina smulkiają korupciją įstaigoje.

Laukiamas rezultato kriterijus. Visų įstaigų interneto svetainėje skelbiama informacija apie pacientų teises ir pareigas.

Pacientų teisės ir pareigos skelbiamos Tarnybos interneto svetainėje, skiltyje „Korupcijos prevencija“. Ten pat yra viešinamos Tarnybos generalinio direktoriaus 2023 m. liepos 10 d. įsakymu V-253 patvirtintos „Dėl Greitosios medicinos pagalbos tarnybos vidaus tvarkos taisyklėse“ kuriose irgi yra aptartos pacientų teisės ir pareigos. 2024 m. sausio 10 d. Tarnybos generalinio direktoriaus įsakymu V-15 patvirtinta „Dėl Greitosios medicinos pagalbos tarnybos asmenų prašymų (pareiškimų) ir skundų administravimo ir aptarnavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, minėtame tvarkos apraše reglamentuota tvarka be kita ko, kaip ir kur gali kreiptis pacientai su prašymais ir skundais dėl teikiamų paslaugų kokybės.

Įgyvendinta.

Eil. Nr. 2.1. priemonė „Skatinti darbuotojus suprasti pranešėjų apsaugos mechanizmo esmę ir jo veikimą. Stiprinti darbuotojų sąmoningumą, užtikrinant pranešėjų apsaugą, siekiant keisti institucinį požiūrį į pranešėjus, šalinti neigiamą požiūrį ir nuostatas dėl pranešimų teikimo apie neteisėtą ar nesąžiningą elgesį, organizuoti mokymus, seminarus, diskusijas ir gerosios patirties sklaidos renginius.“

Laukiamas kriterijus. Didėjantis darbuotojų pasitikėjimas pranešėjų apsaugos mechanizmu skatins darbuotojus pranešti apie galimus pažeidimus įstaigose ir prisidėti prie skaidresnės sveikatos priežiūros sistemos.

Laukiamas rezultato kriterijus. Organizuotų mokymų, seminarų, diskusijų ir gerosios patirties renginių skaičius: 2024 m. – 1 vnt., 2025 m. – 1 vnt. ir 2025 m. – 5 proc. didesnis darbuotojų, suprantančių pranešėjų apsaugos mechanizmo esmę ir jo veikimą, skaičius nei 2024 m.

Nors priemonės įgyvendinimas numatytas yra nuo 2024 m., tačiau įvykus Greitosios medicinos pagalbos įstaigų reorganizacijai ir prisijungus 48 įstaigoms į vieną Greitosios medicinos pagalbos tarnybą, buvo nuspręsta darbuotojus supažindinti anksčiau.

2023 m. rugpjūčio 21 d. įsakymu Nr. V-331 patvirtinta „Dėl informacijos apie pažeidimus greitosios medicinos pagalbos tarnyboje teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, pranešėjų apsaugos vidinė tvarka bei sukurtas bendras, vieningas Tarnybos darbuotojams skirtas vidinis kanalas. Informacija yra skelbiama Tarnybos interneto svetainėje <https://greitojipagalba.lt/apie-mus/>, skiltyje „Pranešėjų apsauga“. Dokumentų valdymo sistemos priemonėmis su tvarkos aprašu supažindinti visi Tarnybos darbuotojai.

Taip pat buvo praveisti nuotoliniai mokymai apie pranešėjų apsaugą, kur galima kreiptis, koks mechanizmas ir pan. Nuotoliniai mokymai įvyko 2023 m. lapkričio 29 d. tema „Pasitikėjimas pranešėjų apsaugos mechanizmu skatinant darbuotojus pranešti apie galimus pažeidimus GMP tarnyboje ir prisidėti prie skaidresnės sveikatos priežiūros sistemos“. Mokymuose dalyvavo 98 Tarnybos darbuotojai. Mokymų skaidrės elektroninėmis priemonėmis taip pat buvo išsiųstos visiems Tarnybos darbuotojams.

Priemonė pradėta įgyvendinti 2023 m.

Eil. Nr. 3.1. priemonė „Kalendoriniams metams pasibaigus apibendrinti darbuotojų etikos taisyklių taikymo dėl darbuotojų etikos taisyklių pažeidimo, etikos taisyklių nuostatų laikymosi kontrolės, etikos komisijos posėdžiuose priimtų sprendimų rezultatus ir tai pavišinti įstaigos interneto svetainėje.“

Laukiamas kriterijus. Atviresnė įstaigos veikla didins visuomenės pasitikėjimą sveikatos priežiūros įstaigomis ir pačia sveikatos priežiūros sistema.

Laukiamas rezultato kriterijus. Iki einamųjų metų I ketvirčio pabaigos įstaigos interneto svetainėje pavišinta nuasmeninta įstaigoje veikiančios etikos komisijos praėjusių kalendorinių metų darbo ataskaita.

Per laikotarpį nuo 2023 m. liepos 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. raštu buvo gauti ir nagrinėti 2 atvejai dėl galimai neetiško darbuotojų elgesio. Apibendrinta ir nuasmeninta informacija bus pavišinta Tarnybos interneto svetainėje iki einamųjų metų I ketvirčio pabaigos. Pažymėtina, kad dėl vieno atvejo vyksta teisminis procesas, kitu atveju darbuotojas buvo priimtas terminuotai darbo sutarčiai, kuri nebuvo pratęsta.

Įgyvendinta.

Eil. Nr. 3.2. priemonė „Siekiant šalinti teisinio reguliavimo trūkumus, stiprinti darbuotojų antikorpucinį sąmoningumą, nustatyti papildomas kontrolės priemones valdant interesų konfliktus, įstaigose užtikrinti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) laikymosi kontrolę ir priežiūrą, vadovaujantis Įstatymo ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) rekomendacijų dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi kontrolės ir priežiūros, patvirtintų 2021 m. lapkričio 24 d. VTEK sprendimu Nr. KS-332 „Dėl rekomendacijų dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi kontrolės ir priežiūros patvirtinimo“, (toliau – Rekomendacijos) nuostatomis, apie atliktus veiksmus, informuojant įstaigos vadovą.“

Laukiamas kriterijus. Sudarytos sąlygos atskleisti deklaruojančių asmenų privačius interesus, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, ir užkirsti kelią kilti interesų konfliktams bei plisti korpucijai.

Laukiamas rezultato kriterijus. Pagal poreikį atnaujinti ir įstaigos vadovo įsakymu patvirtinti įstaigos vidiniai teisės aktai, reglamentuojantys viešųjų ir privačių interesų kontrolę, o įstaigos vadovui pateiktų raštiškų ataskaitų skaičius per kalendorinius metus – nemažiau kaip dvi.

Iki Greitosios medicinos pagalbos įstaigų prijungimo pradžios, Kauno m. greitosios medicinos pagalbos stoties direktoriaus 2023 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V-145 buvo patvirtintas pareigų, kurias Tarnybos einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas, šis sąrašas yra pavišintas Tarnybos interneto svetainėje „Korpucijos prevencija“ skiltyje. Ten pat pavišinta VTEK parengta privačių interesų deklaravimo atmintinė, kaip techniškai tai padaryti.

2023 m. liepos 4 d. Tarnybos generalinio direktoriaus įsakymu Nr. V-251 „Dėl Greitosios medicinos pagalbos tarnybos pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, atnaujinimo“ buvo nurodyta visiems Tarnybos darbuotojams, kuriems yra pareiga deklaruoti privačius interesus vadovaujantis aukščiau minėtu teisės aktu, atnaujinti privačių interesų deklaracijas PINREG sistemos registre pasikeitus įstaigos pavadinimui arba ir pareigoms. 2023 m. liepos 4 d. buvo parengtos skaidrės ir vidinėmis dokumentų valdymo sistemos priemonėmis pateikta susipažinti visiems darbuotojams, kaip PINREG sistemoje atnaujinti arba naujai deklaruoti privačius interesus.

2023 m. liepos 21 d., 2023 m. rugpjūčio 3 d., 2023 m. rugsėjo 28 d., 2023 m. spalio 5-6 d. Tarnybos antikorpucijos specialistas atliko kontrolę PINREG sistemoje. Darbuotojai elektroniniu paštu (raštu) arba telefonu (žodžiu) buvo paraginti atnaujinti arba naujai deklaruoti privačius interesus.

Nuo 2023 m. liepos 1 d. iki 2023 m. gruodžio 29 d. buvo priimti (trys) Tarnybos darbuotojų nusišalinimai dėl interesų konflikto (Tarnybos generalinio direktoriaus įsakymai 2023 m. liepos 7 d. Nr. V-252, 2023 m. liepos 18 d. Nr. V-267, 2023 m. liepos 25 d. Nr. V-282.).

2023 m. rugsėjo 26 d. Tarnybos generalinio direktoriaus įsakymu Nr. V-410 patvirtinta „Dėl Greitosios medicinos pagalbos tarnybos darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ naujas Tarnybos tvarkos aprašas, kuris yra taip pat viešinamas Tarnybos interneto svetainės „Korupcijos prevencija“ skiltyje, visi darbuotojai buvo supažindinti dokumentų valdymo sistemos priemonėmis.

Įgyvendinta.

Eil. Nr. 3.7. priemonė „Periodiškai organizuoti mokymus darbuotojams, padedant formuoti korupcijai atsparią aplinką ir siekiant stiprinti darbuotojų antikorupeines kompetencijas. Mokymai turi apimti ne tik teorinių dalykų (teisės aktų) aptarimą, bet ir praktinių pavyzdžių pateikimą, pvz., teismo sprendimų, žiniasklaidoje paviestų korupcijos atvejų aptarimą ir kt. Taip pat turi būti pateikiami aiškūs pavyzdžiai, kokiais veiksmais ir kokiose srityse gali pasireikšti korupcija įstaigoje. Aiškiai darbuotojus informuoti apie veiksmų planą, susidūrus su galimai korupcinio pobūdžio veika darbo vietoje ar už jos ribų, kai tokia veika yra susijusi su darbuotojo užimamomis pareigomis ar jo vykdomomis funkcijomis (t. y. kaip reaguoti, kam konkrečiai pranešti, kaip pranešti ir kitais aktualiais klausimais).“

Laukiamas kriterijus. Didesnis darbuotojų sąmoningumas korupcijos prevencijos klausimais.

Laukiamas rezultato kriterijus. Didesnis darbuotojų sąmoningumas korupcijos prevencijos klausimais: mokymų korupcijos prevencijos klausimais, kuriuose dalyvavo darbuotojai, atsakingi už korupcijos prevenciją, skaičius: 2023 m. – ne mažiau kaip 2 vnt. ir mokymus (bent 2 skirtingomis antikorupeines temomis) išklausių darbuotojų dalis procentais: 2023 m. – ne mažiau kaip 10 proc.; arba savarankiškai išklausių ne mažiau nei dvi temas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos mokymų platformoje adresu <https://emokymai.stt.lt/> darbuotojų skaičius, pagrindžiamas įgytu sertifikatu: 2023 m. – ne mažiau kaip 10 proc.; arba nuolat rengiama ir atnaujinama dalijamoji medžiaga korupcijos prevencijos klausimais ir elektroniniu paštu išplatinta daugiau kaip 50 proc. darbuotojų.

2023 m. rugpjūčio 21 d. Tarnybos generalinio direktoriaus įsakymu Nr.V-332 buvo patvirtinta „Dėl Greitosios medicinos pagalbos tarnybos darbuotojų korupcijos prevencijos privalomų mokymų patvirtinimo“, darbuotojams pagal pareigas ir vykdomas funkcijas buvo sudarytos ir patvirtintos tikslinės grupės, mokymus išklausti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos mokymų platformoje adresu <https://emokymai.stt.lt>. Minėtu įsakymu buvo rekomenduotos trys skirtingos temos „Sveikatos apsauga“, „Dovanų politika“, „Interesų konfliktai“, mokymų pradžia 2023 m. rugsėjo 1 d., pabaiga 2023 m. lapkričio 15 d., ne mažiau kaip 10 proc. visų Tarnybos darbuotojų. Darbuotojai galėjo išklausti ir kitas mokymų platformoje siūlomas temas. Tarnyboje 2023 m. lapkričio 1 d. dirbo 2556 darbuotojai. Įgyvendinant šią priemonę mokymus išklusė dveiose ar ir daugiau temų bei gavo sertifikatus 1255 darbuotojai. Tai sudarė apie 49,1 proc. visų darbuotojų skaičiaus.

Tarnybos darbuotojas atsakingas už korupcijos prevenciją dalyvavo Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos organizuotose nuotoliniuose mokymuose apie antikorupeinių teisės aktų vertinimą, konsultavosi su VTEK dėl interesų konflikto valdymo, bei dalyvavo 2023 m. kovo 1 d. „Sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų atsparumo (nepakantumo) korupcijai ugdymas“, kuriuos organizavo Lietuvos Respublikos savivaldybių asociacijos mokymo ir konsultavimo centras, 2023 m. gegužės 18 d. tema „Korupcijos prevencijos naujovės“, organizatorius „Žinių era“.

Įgyvendinta.

Eil. Nr. 4.2. priemonė „Taikyti įstaigos paramos gavimo ir teikimo apskaitos ir viešinimo sistemą pagal Ministerijos nustatytą tvarką, patvirtintą sveikatos apsaugos ministro 2022 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. V-1270 „Dėl rekomendacijų dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų paramos gavimo ir teikimo apskaitos ir viešinimo sistemos taikymo“.

Laukiamas kriterijus. ASPĮ išsamiai atskleidžiama visa informacija, susijusi su gaunama ir teikiama parama, ir skaidresnis šios veiklos vykdymas.

Laukiamas kriterijaus rezultatas. Taikoma įstaigos paramos gavimo ir teikimo apskaitos ir viešinimo sistema, kurios nustatytos formos viešinamos įstaigos interneto svetainėje ir atliekama nurodytose užpildytose formose pateiktos informacijos analizė, o išvada bei siūlymai ne rečiau kaip kartą per pusmetį pateikti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui dėl sistemos tobulinimo, korupcijos prevencijos ir veiklos skaidrumo didinimo.

Tarnyba 2023 m. lapkričio 17 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. V-515 patvirtino „Dėl greitosios medicinos pagalbos tarnybos paramos, apskaitos ir jos viešinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ tvarkos aprašą, kuriame nustatė kriterijus ir nurodė kokiais atvejais turi būti sudarytos paramos skirstymo ar priėmimo komisijos ir kitus susijusius su parama ir viešaisiais pirkimais procesus. Minėtas tvarkos aprašas skelbiamas „Korupcijos prevencija“ skiltyje.

Tarnyba nuo 2023 m. liepos 1 d. iki 2023 m. gruodžio 29 d. paramos negavo, kuri būtų priskirta pagal patvirtintą sveikatos apsaugos ministro 2022 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. V-1270 „Dėl rekomendacijų dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų paramos gavimo ir teikimo apskaitos ir viešinimo sistemos taikymo“ aprašą. Informacija apie negautą paramą skelbiama Tarnybos interneto svetainėje. Siūlymai dėl sistemos tobulinimo neteikti, nes praktiškai dar neįvertintas esamos sistemos veiksmingumas.

Įgyvendinta.

Eil. Nr. 4.7. priemonė „Vykdyti pirkimų stebėseną pagal tarptautinių ir supaprastintų viešųjų pirkimų rodiklius, skelbiamus VPT švieslentėje adresu <https://vpt.lrv.lt/lt/statistika-ir-analize/pirkimu-vykdytoju-zemelapis-svieslente-1>, ir atlikti viešinamos informacijos analizę, o išvadas ir esant poreikiui siūlymus dėl pirkimų stebėsenos rodiklių tobulinimo, korupcijos prevencijos veiklos skaidrumo didinimo pateikti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui ne rečiau nei du kartus metuose.“

Laukiamas kriterijus. Skaidresni, efektyviau vykdomi viešieji pirkimai, užtikrinant viešųjų pirkimų tikslą – racionaliai naudoti skirtas lėšas.

Laukiamas rezultato kriterijus. Įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui pateiktų išvadų apie atliktos viešųjų pirkimų stebėsenos pagal tarptautinių ir supaprastintų viešųjų pirkimų rodiklius analizės rezultatus ir siūlymus skaičius: 2023 m. – 1 vnt., 2024 m. – 2 vnt., 2025 – 2 vnt.

2023 m. lapkričio 30 d. po atlikto vidaus audito viešųjų pirkimų srityje buvo pateikti Tarnybos generaliniam direktoriui siūlymai:

1. Siekiant eliminuoti žmogiškąjį faktorių pirkimo procese, rekomenduojama, esant finansinėms galimybėms, įsigyti viešųjų pirkimų informacinę technologiją, kuri padėtų optimizuoti ir valdyti pirkimų inicijavimą, planavimą, pirkimo būdo parinkimą, priskyrimą BVPŽ kodui, pirkimų vykdymą ir pan.

Priemonė 2024 m. bus įgyvendinta pilnai, šiuo metu yra pasirašyta sutartis dėl tokios informacinės sistemos diegimo.

2. Organizuoti darbuotojams mokymus, kurie yra pirkimo iniciatoriai arba ekspertai rengiantys perkamų objektų technines specifikacijas.

Darbuotojams vyko nuotolinės konsultacijos dėl pirkimo iniciavimo, paraiškų pildymo, techninių specifikacijų rengimo. Konsultacijas pravedė Tarnybos viešųjų pirkimų specialistai.
Įgyvendinta.

S. Reklaitienė, snieguole.reklaitiene@greitojipagalba.lt